

ריכוז כללים וכלים מהרצאה - מסיכון מקוון לסיכוי מכון /

גלעד האן - חוקר עבירות ופשעי מחשב

שימוש נבון ונאות באינטרנט יושג ע"י הסכמות, לא ע"י אכיפה - זהו תהליך ארוך של חינוך במובן הרחב של המילה. התמודדות ומניעת סיכונים, תרבות גלישה אחראית, שמירה על פרטיות, שיתוף והבנה, גבולות ואחריות, הטמעת ערכים ומוסר, כל זאת נשיג רק באמצעות חינוך וחשיבה יצירתית.

באמצעות שינויים קטנים בהרגלי הגלישה תוך חשיבה יצירתית וחדשה המשלבת מעורבות ואחריות הורית ניתן להוביל לשינויים גדולים ולצמצום הפגיעה בנו ובילדינו דרך רשת האינטרנט.

חובתנו כהורים לחנך את הילדים ואולי גם את עצמנו לתרבות גלישה אחראית. חינוך המתחיל בבית עובר לרחוב ואל בית הספר. חינוך שלא עוצר במרחב הווירטואלי אלא ממשיך לתחום האחריות ההורית של כולנו.

אנחנו כמחנכים, כהורים, כמבוגרים מחויבים ללמד אותם לחיות בעולם מאתגר – לא לחסום אותו מהם.

אנחנו מחויבים להטמיע בהם ערכים ומוסר – בדיוק כפי שאנו מחנכים אותם לא לקלל או לאיים - כך נחנך אותם לא לעשות זאת במרחב הווירטואלי.

אנחנו מחויבים להקנות להם מיומנויות של תקשורת, הקשבה, שיחה ואמפתיה – לא לאטום אוזניים, עיניים ופה מפני האחר וסכנות הקדמה.

אנחנו מחויבים לתת להם את הכלים לזהות, להבין ולהפנים את נושא השמירה על הפרטיות והסיכונים הרבים בעולמנו המורכב ולא רק לאלו שבמחשב או בטלוויזיה, אלא גם ביחסים של הילד עם עצמו, באופן בו הוא קובע לעצמו סידרי עדיפויות וכללי התנהגות תוך אמונה בעצמו ויכולותיו.

כדי לגדל דור של ילדים יותר אנושיים, פתוחים, אמפאטיים ובוגרים רגשית, עלינו לפתח את המיומנויות הללו בנו ובילדינו. הדרך לכך היא בחינוך, חינוך ושוב חינוך. באמצעות שיחה, חיבוק, דיבור פתוח, שאילת שאלות, נגיעה בנושאים מביכים באופן בוגר ואחראי ובעיקר פיתוח יחסים של אמון, פתיחות, כבוד ותחושה שאנחנו כאן עבורם בכל בעיה או נושא אך במקביל אנחנו סומכים עליהם, תוביל אותם ליעד המיוחל. המסר הוא אחד, האחריות עלינו, הבקרה והכלים בידינו אבל אנחנו חייבים לתת לילדינו את התחושה שאנחנו סומכים עליהם. אנחנו שם עבורם והם, הם יכולים!!!

טיפים כלליים להורים בנושא WhatsApp

1. כמו בכל תחום אחר בחיים גם פה היו מעורבים והכירו את הפלטפורמה והשימוש בה.
2. דברו עם ילדכם על אופן השימוש באפליקציה: המכשיר הנייד והשימוש בו הוא כמו סכין חדה שיש לכל אחד במטבח. אם אתה משתמש בסכין בצורה חיובית טובה וזהירה אפשר לחתוך סלט בקלות, אבל אם השתמשת בסכין בצורה לא אחראית וזהירה אתה יכול להיפגע ולחתוך את עצמך ואפשר גם לצאת עם אותה סכין בדיוק לרחוב ולפגוע גם באחרים. כך גם בוואטסאפ - אפשר להשתמש בצורה חיובית נעימה וטובה - זו אפליקציה שהשימוש בה קל ונעים ואפשר להפיק ממנה הרבה דברים טובים, אך בשימוש לא זהיר ונכון אתה יכול לפגוע בעצמך, במשפחה ובחברים שלך.
3. הגדירו יחד לאילו קבוצות הם שייכים והאם ומתי הם צריכים את אישורכם כדי להצטרף לקבוצה. להצטרף רק לקבוצה חיובית וטובה. ראית קבוצה פוגענית ושלילית - צא מהקבוצה, ספר ודווח.
4. דברו איתם על משמעות העלאת תכנים. לחשוב לפני כל פעולה כי כל מידע ששלחת לרשת תמונה, סרטון, מילה - אין דרך חזרה, אין אפשרות למחוק או לעצור מידע ששלחתם לרשת.
5. חסמו אנשים שאתם לא מכירים - קבלתם הודעה ממספר לא מוכר / מטריד / לא נעים? יש לכם אפשרות בחירה: דיווח כספאם / חסום. מומלץ לא לדבר עם אנשים שלא מכירים, לא לענות להודעות ולא התחיל שיחות עם זרים.
6. היו כתובת - הראו לילדים שאתם מכירים את הפלטפורמה, שהם מוזמנים לפנות אליכם בכל שאלה או בעיה. אתם שם עבורם לא נגדם.
7. נתקלתם בבעיה או שאלה, אל תפחדו שלא תדעו את התשובות, תמיד אפשר לברר תשובות טכנולוגיות והלמידה המשותפת רק תחזק גם את הילדים וגם אתכם.
8. מומלץ להתקין תוכנת הגנה חנימיות המצמצמת אפשרות פריצה לחשבון. כגון תוכנת lookout לאייפון ותוכנת AVG לאנדרואיד.
9. הורים שרוצים תוכנת פיקוח ובקרת הורים על הודעות/תמונות ה- WhatsApp של הילדים יכולים להתקין תוכנה שתציג להם את המידע. לפרטים נוספים שלחו הודעה [כאן](#).
10. חשוב מאוד - לסיוע במקרה של הפצת קובץ פוגעני בעל אופי מיני, תמונה או סרטון, ניתן לפנות 24/7 בהודעת SMS או Whatsapp לטלפון **0507609900** או להשאיר פרטים באתר giladhan.co.il
11. [הנחיות לגלישה נכונה \(יסודי\)](#) / [תקנון והסכם לקבלת סמארטפון](#) / [אמנה לגלישה בטוחה](#)

טיפים לשמירה על הילדים במרחב הווירטואלי

1. מעורבות הורים במרחב הדיגיטלי של ילדיהם מתחילה בשיח פתוח במשפחה. כאן זה מתחיל. חשוב להבין שכל משפחה אוטונומית לקבל החלטות משפחתיות הקשורות למרחב הדיגיטלי בהתאם לתפיסת עולמם.
2. הכנסו יחד עם הילדים לחשבונות האישיים שלהם : ודאו כי הילדים שלכם לא נפגעים ולא פוגעים באחרים ברשת ובוואטסאפ. חשוב לעשות זאת יחד איתם ולשוחח על הדברים החשובים לכם, ולא כסוג של מעקב.
3. למדו אותם לא להשאר אדישים : להגיד די כשמישהו בקבוצה פוגע באחר (כי היום זה הוא ומחר זה את/ה..), ותמיד לדווח על פגיעות למבוגר שסומכים עליו.
4. שמירה על פרטיות: רעננו עם הילדים את הגדרות הפרטיות שלהם בכל המדיות בהן הם עושים שימוש.
5. תמונות : לא מעלים תמונת חושפניות או מביכות. לא של עצמכם ובטח לא של אחרים. מה שעולה לרשת נשאר ברשת.
6. ספרו להם על תופעות שליליות שעלולות לצוץ ברשת : דברו איתם על בריונים, מתחזים, פדופילים, בריונות ואלימות, פורנוגרפיה ותכנים אלימים אחרים.
7. המרוץ אחרי ההכרה הדיגיטלית בשיאו : לייקים/תגובות/פוסטים. היו ערים ודברו איתם על מה שהם מוכנים לעשות כדי להיות פופולארים ועל הסיכון בחשיפת מידע אישי לזרים.
8. אין דבר כזה לייקים / תגובות לנושאים שלילים : משמעותו של לייק / או תגובה חיובית לפעולה שלילית הוא להיות שותף למעשה השלילי!!! הסבירו כי ילד מגיל 12 הוא בר ענישה, ניתן לפתוח נגדו בחקירה פלילית במשטרה ואילו ההורים חשופים לקנסות כספיים!
9. אתם הורים לילדים צעירים ? אם לא עשיתם זאת עד עכשיו – זה הזמן להתקין תוכנת סינון :למחשב ולסמארטפון. ישנן תוכנות רבות משולבות סינון תכנים עם בקרת הורים.
10. אחת לכמה ימים היכנסו לוואטסאפ שלהם : שימו לב לקבוצות השונות אליהם הילדים מקושרים, קשר עם זרים, שפת השיחה ובדקו את תיקיית התמונות וקבצי הווידאו .
11. פנייה לקבלת סיוע של איגוד האינטרנט הישראלי: הקו החם לתמיכה בפגיעות ברשת זמין 24/7: 03-9700911, בוואטסאפ: 054-88-58-911, בדוא"ל safe@isoc.org.il באתר <http://www.isoc.org.il/safe/report>

גלעד האן

חוקר עבירות ופשעי מחשב

GiladHan10@Gmail.com

www.GiladHan.co.il

050-7609900

f - [Gilad Han](#)